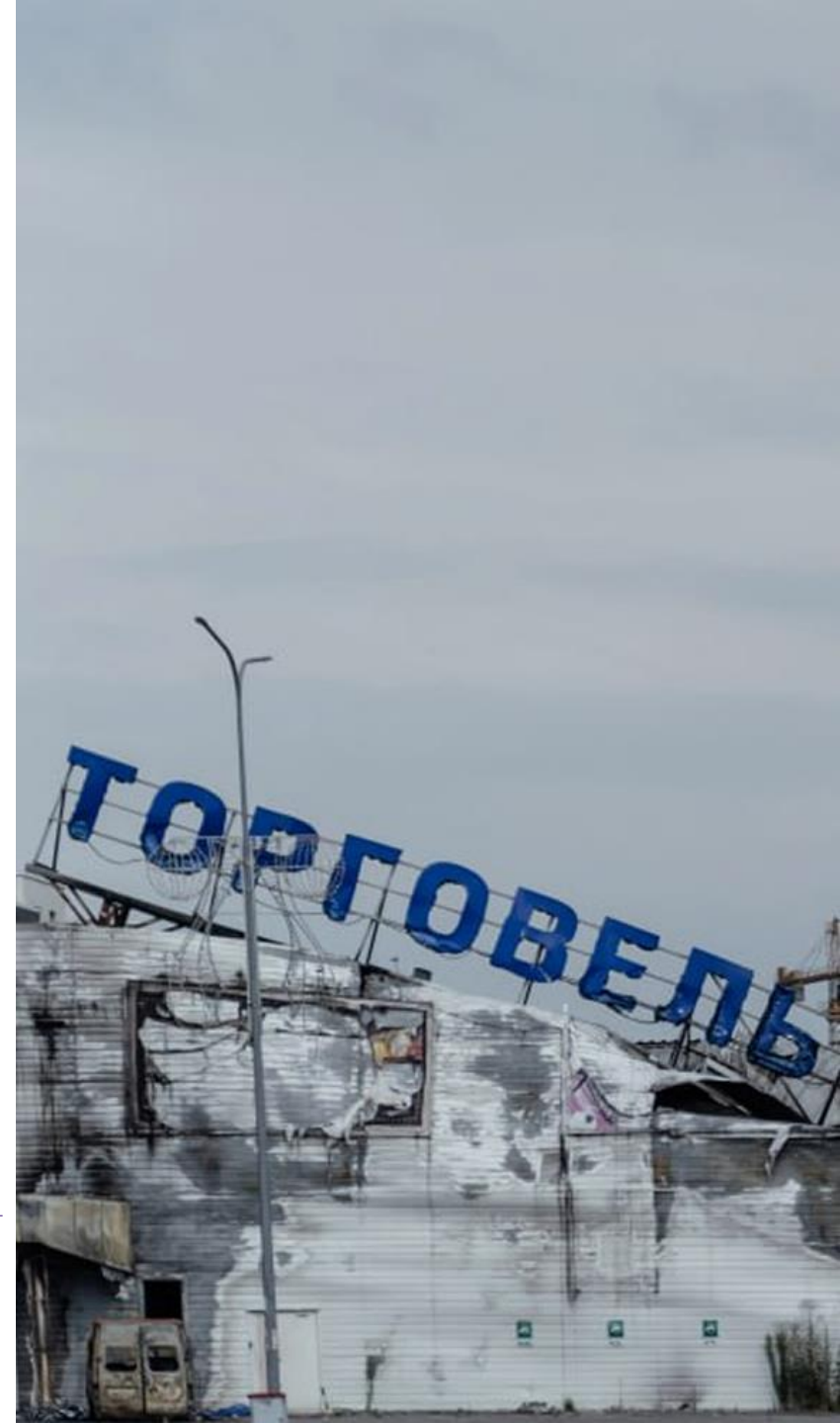

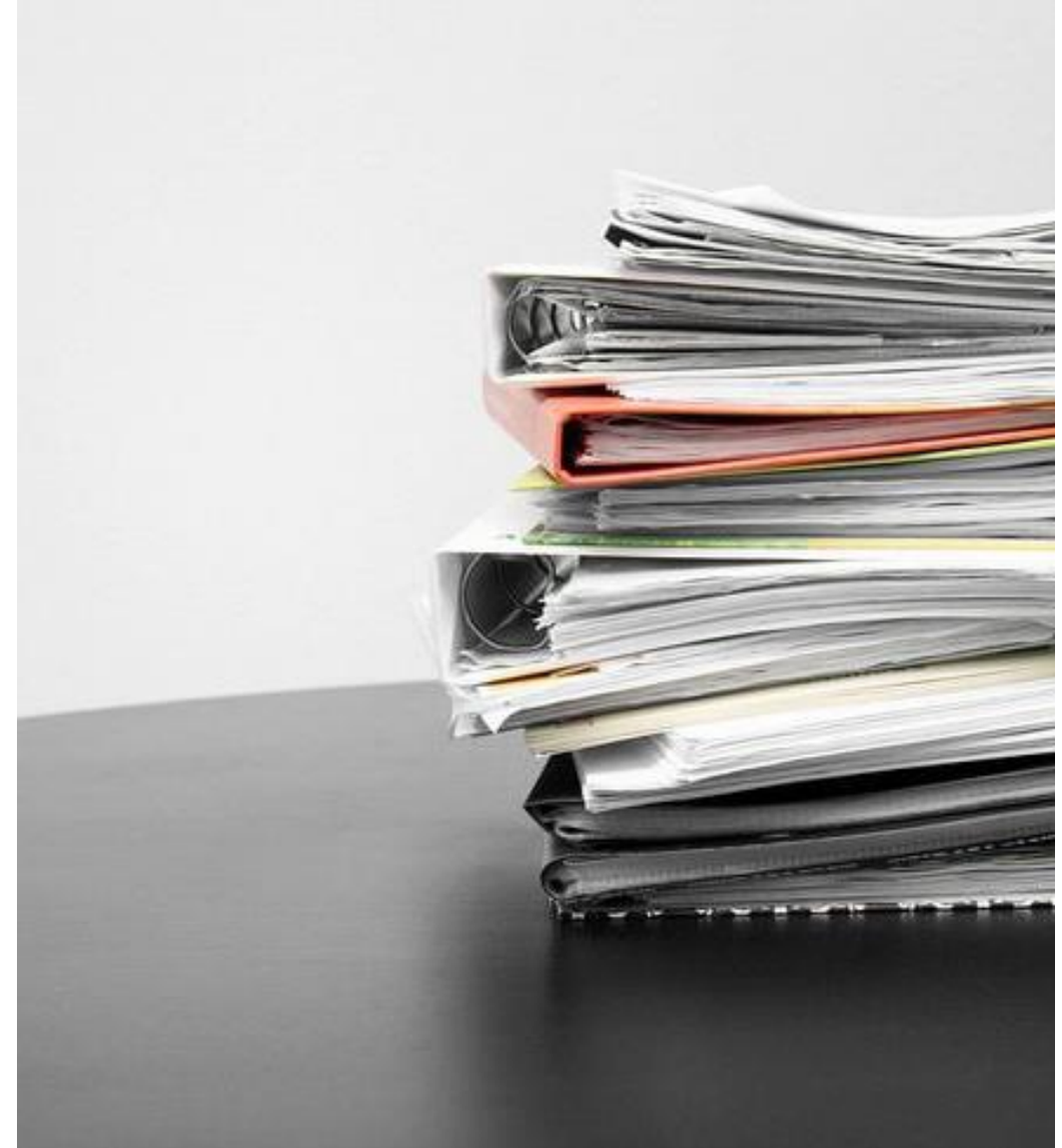
Контроль витрат на відновлення України

#19, червень 2025 р.

brp.org.ua

- Нормативне регулювання
- Перебіг та фінансування відбудови
- Аналіз закупівель відбудови
- Спеціальна тема: відбудова бізнесу
- Журналістські розслідування (відбудова у медіа)
- Моніторинг окремих напрямків: освіта, розмінування

Нормативне та законодавче регулювання

Нормативне та законодавче регулювання: реформа системи управління публічними інвестиціями

У травні уряд нарешті оприлюднив ухвалення ще в кінці лютого порядки впровадження реформи системи управління публічними інвестиціями:

- [Порядок](#) про підготовку публічних інвестиційних проєктів та програм публічних інвестицій
- Порядок формування єдиного проєктного портфеля публічних інвестицій держави (регіону, територіальної громади) і галузевого (секторального) проєктного портфеля держави (регіону, територіальної громади)
- Порядок про оцінку публічних інвестиційних проєктів та програм публічних інвестицій – при цьому враховуються критерії, які відносяться до відбудови за принципом «ліпше ніж було»
- Порядок реалізації публічних інвестиційних проєктів та програм публічних інвестицій на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Порядки покликані забезпечити впровадження єдиного підходу до роботи з публічними інвестиційними проєктами.

Передбачено впровадження УПІ через Єдину інформаційну систему, складовою якої є DREAM

Порядки ґрунтуються на найкращих світових практиках, зокрема The UK 5 Case Model та рекомендаціях TBI та EIB JASPERS

У 2025 році фактично відбувається старт реформи: на державному / секторальному та місцевому рівнях мають бути сформовані єдині проєктні портфелі до кінця року.

Рух без бар'єрів – важливий принцип розвитку та відбудови

Безбар'єрність є одним з основних принципів підходу до відбудови «ліпше ніж було» (build back better).

Це включає як безбар'єрні заклади та будівлі, так і безбар'єрне навколишнє середовище, оскільки забезпечує кращі умови життя для маломобільних осіб, їх залученість до життя суспільства та їх родин, а також до ринку праці.

В межах проєкту Мінрозвитку «Рух без бар'єрів» укладено понад 130 меморандумів між пілотними містами та бізнесом.

Мета меморандумів — об'єднання зусиль органів місцевого самоврядування та бізнесу задля розбудови зручних, безпечних і доступних маршрутів, які охоплюють ключові об'єкти громади.

Як зазначає Мінрозвитку, у рамках партнерства бізнес зобов'язується:

- покращувати доступність своїх об'єктів для людей з інвалідністю, літніх осіб, батьків із малими дітьми та всіх, хто потребує зручного і безпечного середовища;
- сприяти облаштуванню пішохідної та транспортної інфраструктури відповідно до принципів доступності, інформативності та безпеки для маломобільних груп населення;
- підтримувати реалізацію проєкту в межах безбар'єрних маршрутів.

Мінрозвитку оголосило про початок щорічного [моніторингу](#) безбар'єрності у громадах, який триватиме з 1 червня до 31 серпня 2025 року.

Енергоефективність – принцип розвитку та відбудови

Енергоефективність – ще один ключовий принцип підходу до відбудови «ліпше ніж було» (build back better).

Тому, Мінрозвитку запустило [електронний каталог](#) продукції для проєктів зеленого будівництва.

Він доступний за адресою <https://www.gbc.org.ua/> та містить рекомендовані будівельні матеріали, продукцію, обладнання та матеріали внутрішніх інженерних систем.

Е-каталог стане рекомендованим джерелом інформації для проєктів енергоефективного “зеленого” будівництва.

Е-каталог будівельної продукції:

- забезпечує доступ до інформації про характеристики продукції відповідно до Закону України «Про надання будівельної продукції на ринки»;
- містить дані щодо енергоефективності та екологічних властивостей (у маркуваннях, деклараціях і сертифікатах);
- допомагає проєктувальникам враховувати ці характеристики під час підготовки проєктної документації.

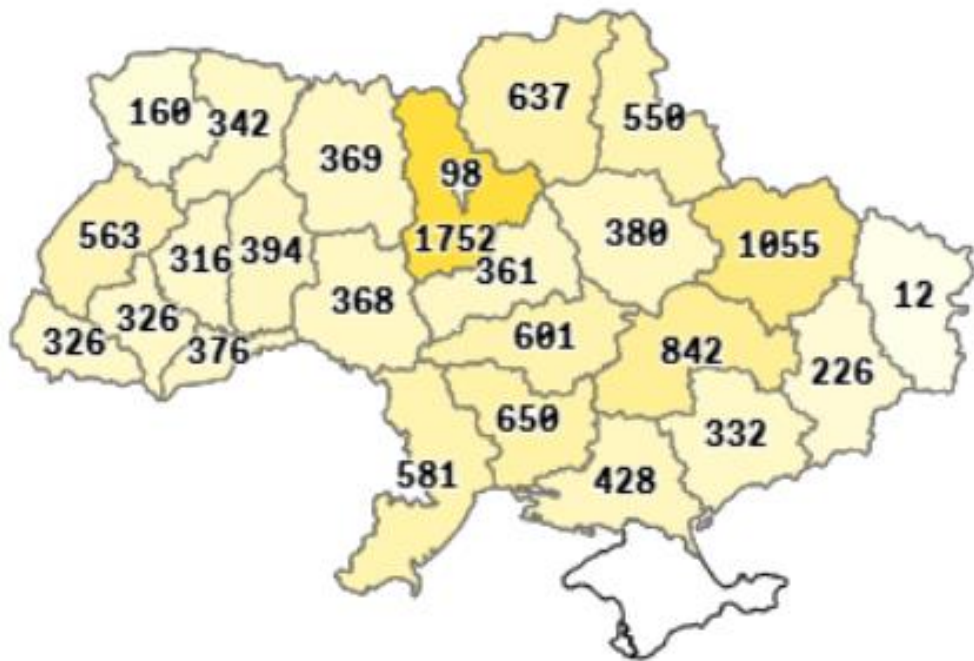
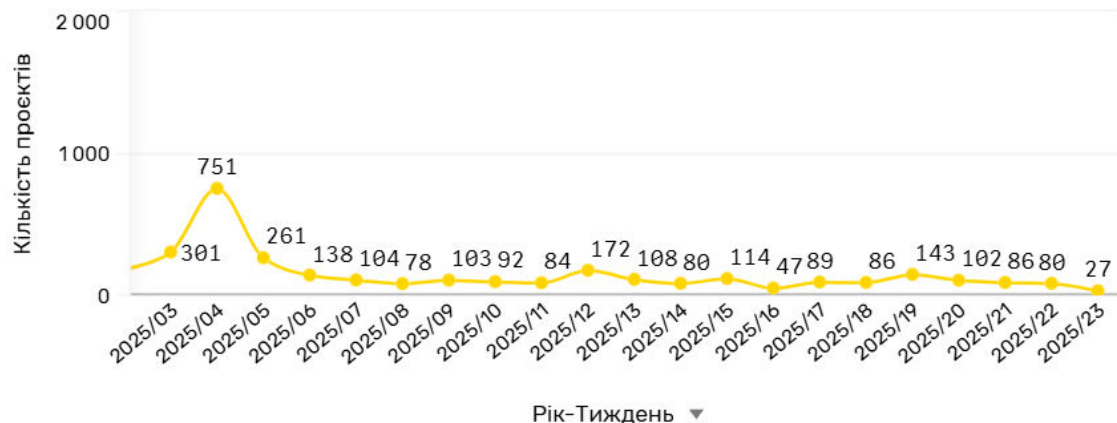
Вже розроблено посібники та рекомендації з будівництва енергоефективних освітніх закладів.

Перебіг та фінансування відбудови

DREAM – оновлення функціоналу під потреби системи управління публічними інвестиціями

За [даними](#) МінРозвитку, пошкоджено або знищено понад 350 тисяч об'єктів – житло, лікарні, школи, дороги, інженерна та портова інфраструктура, тоді як вже відновлено понад 100 тисяч об'єктів. Не всі є на DREAM, який не був обов'язковим раніше.

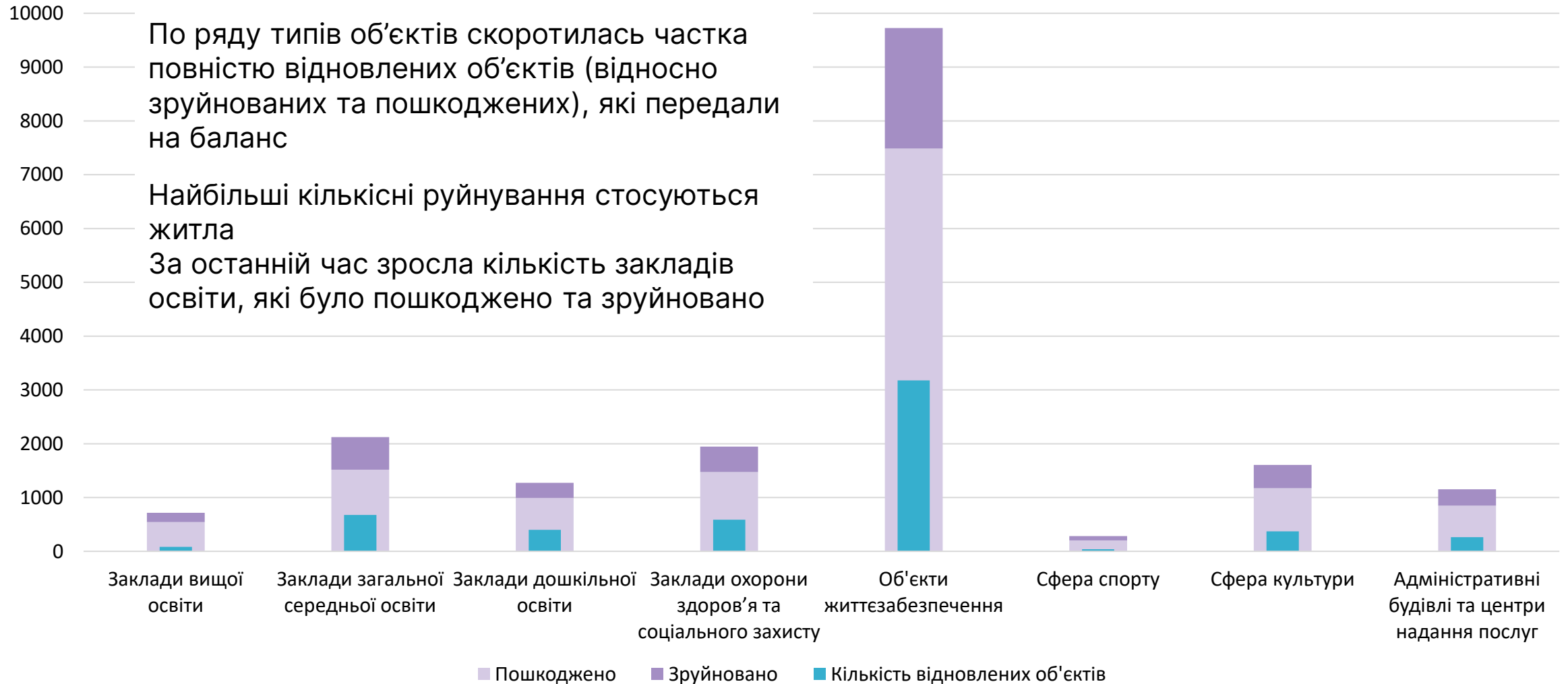
Показники DREAM:

- з DREAM працюють близько 1300 громад;
- в екосистемі – 12 тис. поданих проєктів;
- загальна потреба у фінансуванні – 1,7 трлн грн (але наявне фінансування 166 млрд грн);
- понад 36% проєктів у сфері освіти: велика частка – укриття.
- наступними сферами є охорона здоров'я, вода/управління відходами, а також промисловість та послуги (в останню входить житло).

Зараз активно ведеться робота з оновлення функціоналу екосистеми DREAM - ключового інструменту формування Єдиного проєктного портфеля публічних інвестицій, щоб гарантувати чіткий та зрозумілий механізм впровадження реформи.

Як і раніше, відновлення не встигає за руйнуваннями

Кількість пошкоджених, зруйнованих та відновлених об'єктів

- обрані категорії
- Джерело: Мінвідновлення, станом на 23 травня 2025 року

Додаткове фінансування для житла

Уряд України та Банк розвитку Ради Європи (БРРЄ) підписали [угоду](#) на суму 50 млн євро для забезпечення житлом ВПО

- надання понад 1 100 пільгових іпотечних кредитів для родин ВПО
- фіксована процентна ставка 3%,
- термін погашення до 30 років,
- можливість подати заявку через портал "Дія".

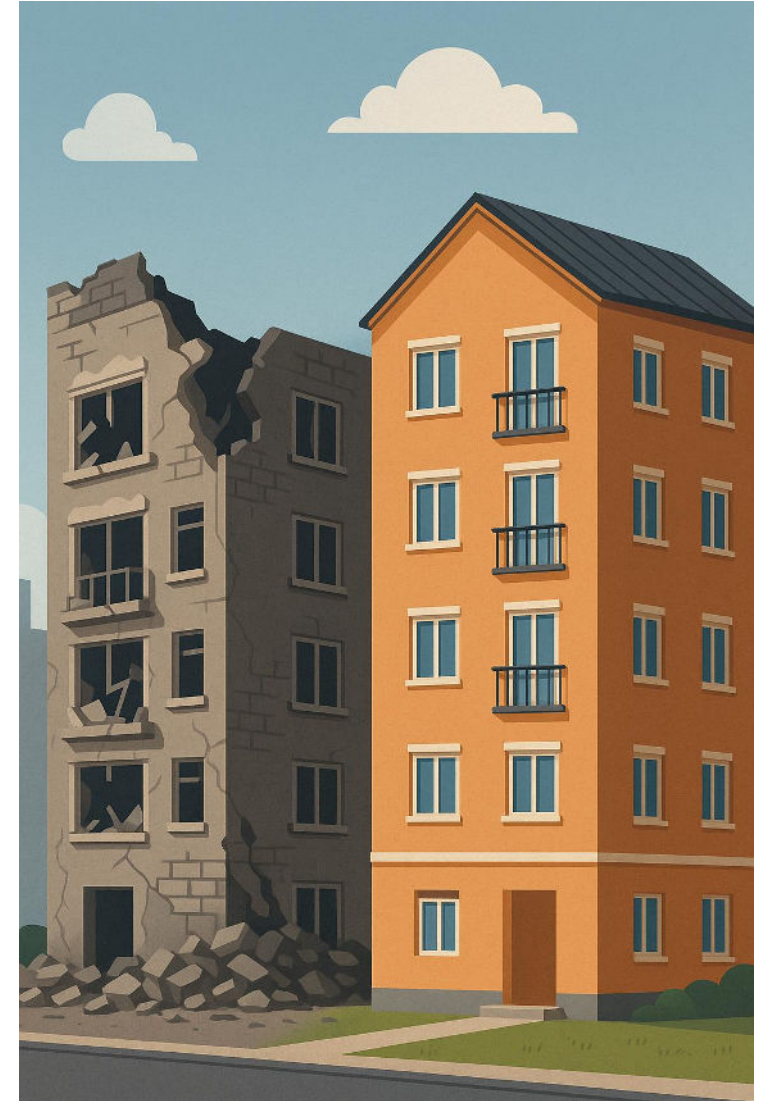
Перша угода з БРРЄ передбачала надання 100 млн євро у 2024 році на компенсацію за зруйноване житло через видачу житлових сертифікатів (проєкт HOME). За рахунок цих коштів 7600 українців отримали житло

Водночас фінансування суттєво менше за потреби:

- обсяг потреб у повному або частковому відновленні житлової інфраструктури перевищує [83,7](#) млрд дол. США протягом 10 років

За даними Мінрозвитку станом на 23 травня пошкоджено або зруйновано:

- житлові будинки (багатоповерхові) – 22 417 об'єктів (в т.ч. пошкоджені до 50% - 18 028, зруйновані понад 50% - 4 389);
- житлові будинки (приватні садиби) – 176 191 об'єкт (в т.ч. пошкоджені до 50% - 98 551, зруйновані понад 50% - 77 640)

Є-відновлення: відбудова знищеного житла на власній земельній ділянці

За [даними Мінрозвитку](#), стартував другий етап виплат на відбудову знищеного житла на власній земельній ділянці (на першому етапі 400 заявників отримали понад 522 млн грн першого траншу). Щоб отримати другий транш необхідно:

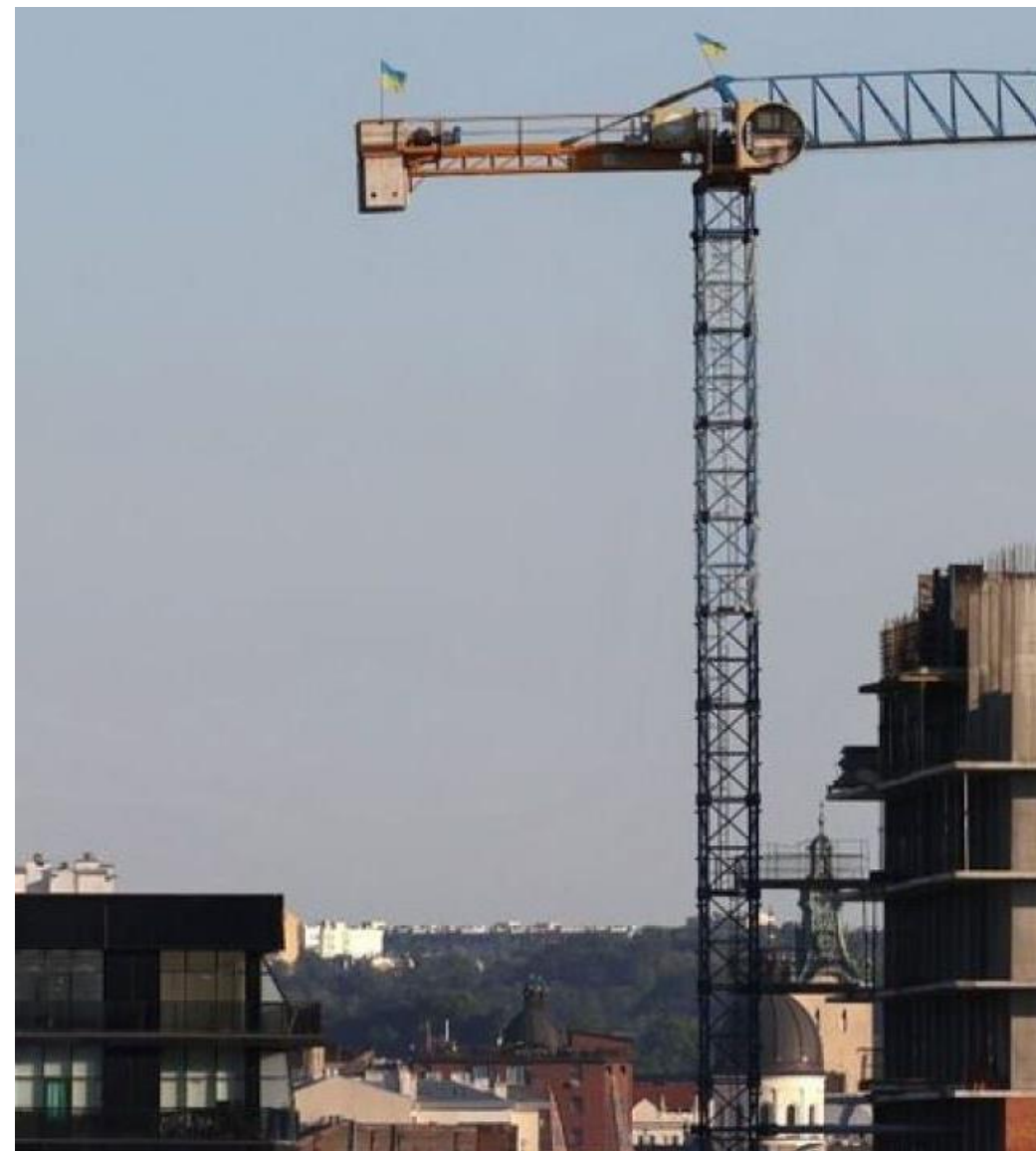
- мати кошторис від сертифікованих фахівців
- розпочати будівельні роботи
- використати не менше 90% першого траншу та надати підтвердження (чеки, акти виконаних робіт тощо)
- подати повідомлення про зміну даних у повідомленні про початок будівельних робіт – через ЦНАП або портал Дія
- подати повідомлення про готовність до проміжної верифікації в “Дії” (розділ ЄВідновлення → Виплата на будівництво)

Продовжується надання компенсацій за пошкоджене житло та сертифікати за зруйноване житло в програмі ЄВідновлення.

Поки що уряд не схвалив порядок допуску програми ЄВідновлення для ВПО з тимчасово окупованих територій України: відповідне рішення парламент ухвалив в кінці 2024 року.

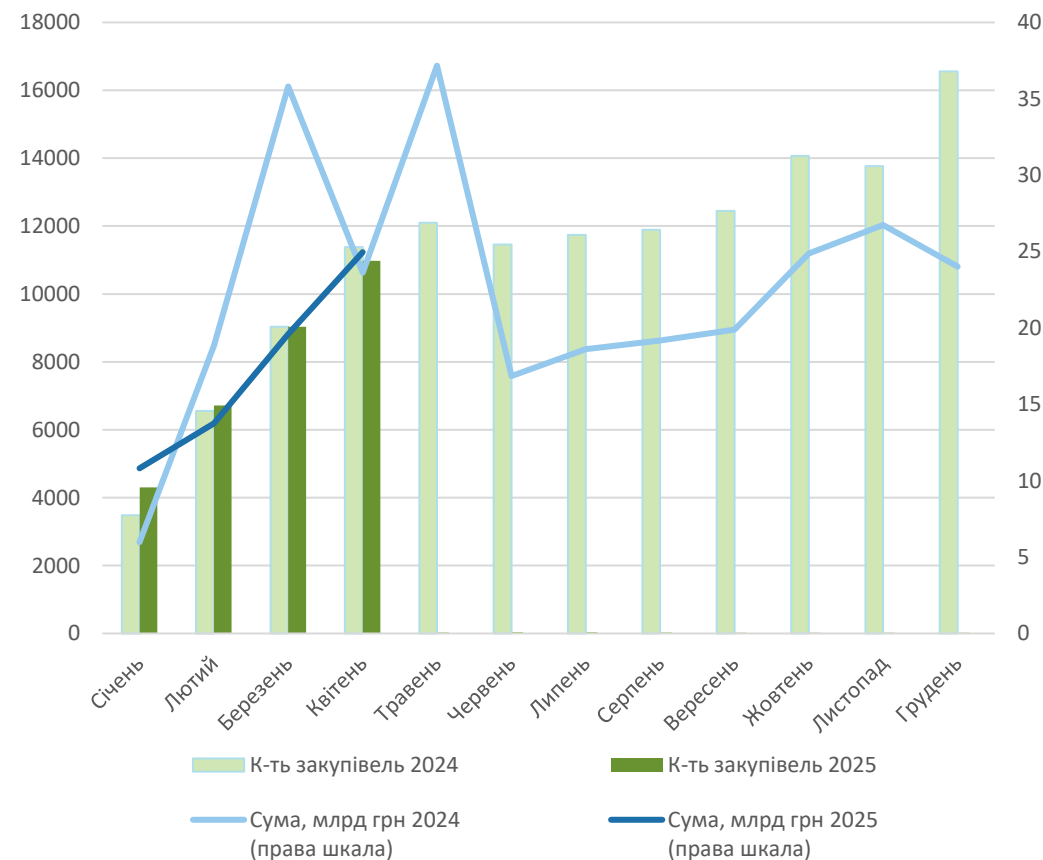

Закупівлі відбудови: 4 місяці 2025 р.

Ключові цифри закупівель січня-квітня 2025 р.*

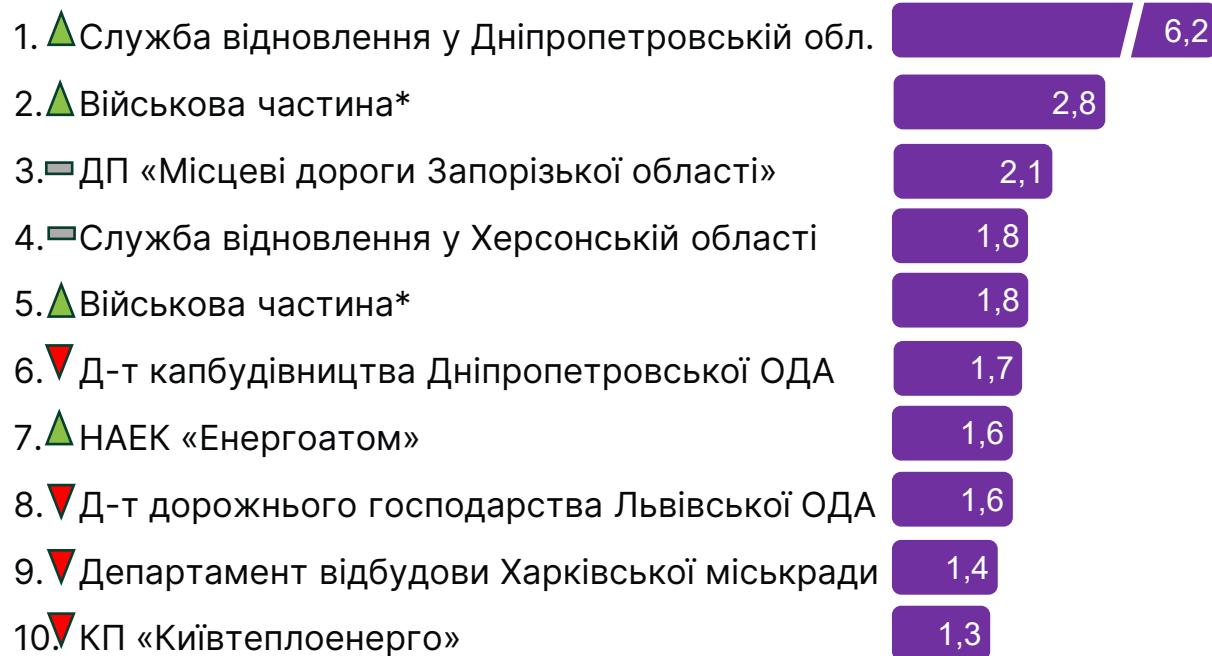
- У січні-квітні 2025 року оголошено 33,5 тис. будівельних закупівель. З них завершені 92,5% (31,0 тис.), не відбулися – 4,2%, скасовані – 1,8%, ще тривають – 1,5%.
- Сума закупівель становила 69,1 млрд грн, у тому числі поточна сума закупівель квітня – 25,0 млрд грн, найбільша з початку року.
- Порівняно з січнем-квітнем 2024 року кількість завершених закупівель зросла на 2%, проте їх вартість зменшилася на 18%.
- Найбільшими закупівлями квітня стали три пов'язані закупівлі на проєктування та будівництво нового магістрального водогону для забезпечення водою міста Миколаєва на загальну суму 6,2 млрд грн. Виконує роботи Група компаній «Автострада».
- Електронна система була використана для 6,5 тис. завершених закупівель (21%) на загальну суму 48,4 млрд грн (70%).
- У квітні істотно зросла кількість оборонних закупівель. Якщо у I кварталі завершено 155 закупівель на загальну суму 0,2 млн грн, то за квітень завершено 521 закупівля на суму 3,45 млрд грн. таким чином, частка оборонних закупівель серед усіх будівельних закупівель зросла з 0,2% до 14%.

* – станом на 3 червня 2025 року. Триває 518 закупівель, у тому числі оголошені в квітні – 385, у I кварталі – 133.

Лідери закупівель у січні-квітні 2025 р.

Топ-10 організаторів (млрд грн)

Частка топ-10 у всіх закупівлях

Топ-10 переможців (млрд грн)

Частка топ-10 у всіх закупівлях

* – Назву військових частин у цій презентації не вказано з міркувань безпеки.

Найбільші будівельні закупівлі у січні-квітні 2025 р.

№	Зміст закупівлі	Організатор	Переможець	Вартість закупівлі, млн грн
1.	Проектування та нове будівництво водозабору з р. Південний Буг та магістрального вологону для забезпечення водою м. Миколаїв (три тендери від 11 квітня 2025 р.)	Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Дніпропетровській обл.	ТОВ «Група компаній Автрострада»	 6 228
2.	Утримання та ремонт автодоріг Львівської області	Департамент дорожнього господарства Львівської ОДА	ПП «Рома»	 1 459
3.	Утримання автодоріг Миколаївської області	ДП «Агенція місцевих доріг Миколаївської області»	ПП «Миколаївмагістраль»	 901
4.	Реконструкція Дніпропетровської обласної дитячої клінічної лікарні	Департамент капбудівництва Дніпропетровської ОДА	ТОВ «СК Стройінвест»	 776
5.	Проектування та будівництво смуги невибузових загороджень у Донецькій області	Військова частина*	Учасник оборонних закупівель (не розголошується)	 737
6.	Реконструкція лікувального корпусу Центру дитячої кардіології	Центр дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України	ТОВ «Укрбуд-Проект-Реконструкція»	 695
7.	Експлуатаційне утримання автодоріг Вінницької області	ДП «Служба місцевих автодоріг у Вінницькій області»	ДП «Вінницький облавтодор»	 600

XXX

Закупівлі, оголошені у січні-березні

XXX

Закупівлі, оголошені у квітні

Конкуренція у закупівлях несуттєво зросла у березні

К-ть учасників	К-ть і % закупівель	Сума (млрд) і % закупівель	К-ть і % закупівель у квітні	Сума (млрд) і % закупівель у квітні
1 учасник	5 082 78,8%	34,2 70,7%	1 800 83,4%	9,8 82,8%
2 учасники	808 12,5%	9,3 19,3%	211 9,8%	1,1 9,2%
3 учасники	314 4,9%	2,3 4,8%	78 3,6%	0,3 2,9%
4 учасники	129 2,0%	1,4 2,8%	34 1,6%	0,5 4,3%
5 учасників	54 0,8%	0,9 1,8%	16 0,7%	0,03 0,3%
6 учасників	35 0,5%	0,2 0,4%	10 0,5%	0,03 0,2%
7-17 учасників	25 0,4%	0,1 0,3%	10 0,5%	0,04 0,4%
Разом завершених закупівель з використанням електронної системи	6 447 100,0%	32,5 100,0%	2 159 100,0%	11,8 100,0%

- У квітні зросла і без того висока частка неконкурентних закупівель. З одним учасником відбулося 83,4% усіх закупівель на 82,8% загальної суми закупівель з використанням електронної системи.
- Серед усіх будівельних закупівель січня-квітня неконкурентними були 95,5% закупівель на 79,4% загальної суми. У квітні ці показники становили 96,7% та 91,8% відповідно.
- Дві квітневі закупівлі Служби відновлення і розвитку інфраструктури Львівської області мали безпрецедентні 17 учасників. В результаті очікувана вартість цих закупівель впала на 70-80%.

У більшості конкуртних закупівель – зниження ціни

№ Зміст закупівлі	Організатор	Переможець	Вартість, млн грн (очікувана/поточна)	Учасники
Усі закупівлі				
1. Розробка проєктної документації на влаштування стоянки вантажного транспорту	Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Львівській області	ПП «Полісся-проект»	4,0 / 1,2 (-70%)	17
2. Розробка проєктної документації на влаштування стоянки вантажного транспорту	Служба відновлення та розвитку інфраструктури у Львівській області	ФОП Сипень Т. В.	5,0 / 1,0 (-80%)	17
3. Поточний ремонт адмінбудівлі	Національний банк України	ТОВ «ДІА Групп»	1,9 / 1,4 (-26%)	13

Закупівлі на суму більше 20 млн грн

1. Будівництво лісової автодороги	ДСГП «Ліси України»	ПП «Автомагістраль»	30,4 / 20,9 (-31%)	7
2. Будівництво житлового будинку в смт Бородянка	Департамент регіонального розвитку Київської ОДА	ТОВ «Укрбудінжиніринг»	413,3 / 396,9 (-4%)	5
3. Будівництво дитячого садку на 140 місць	Департамент регіонального розвитку Київської ОДА	ТОВ «Опитний завод М»	144,8 / 144,6 (-0,1%)	5

Спеціальна тема: відбудова бізнесу

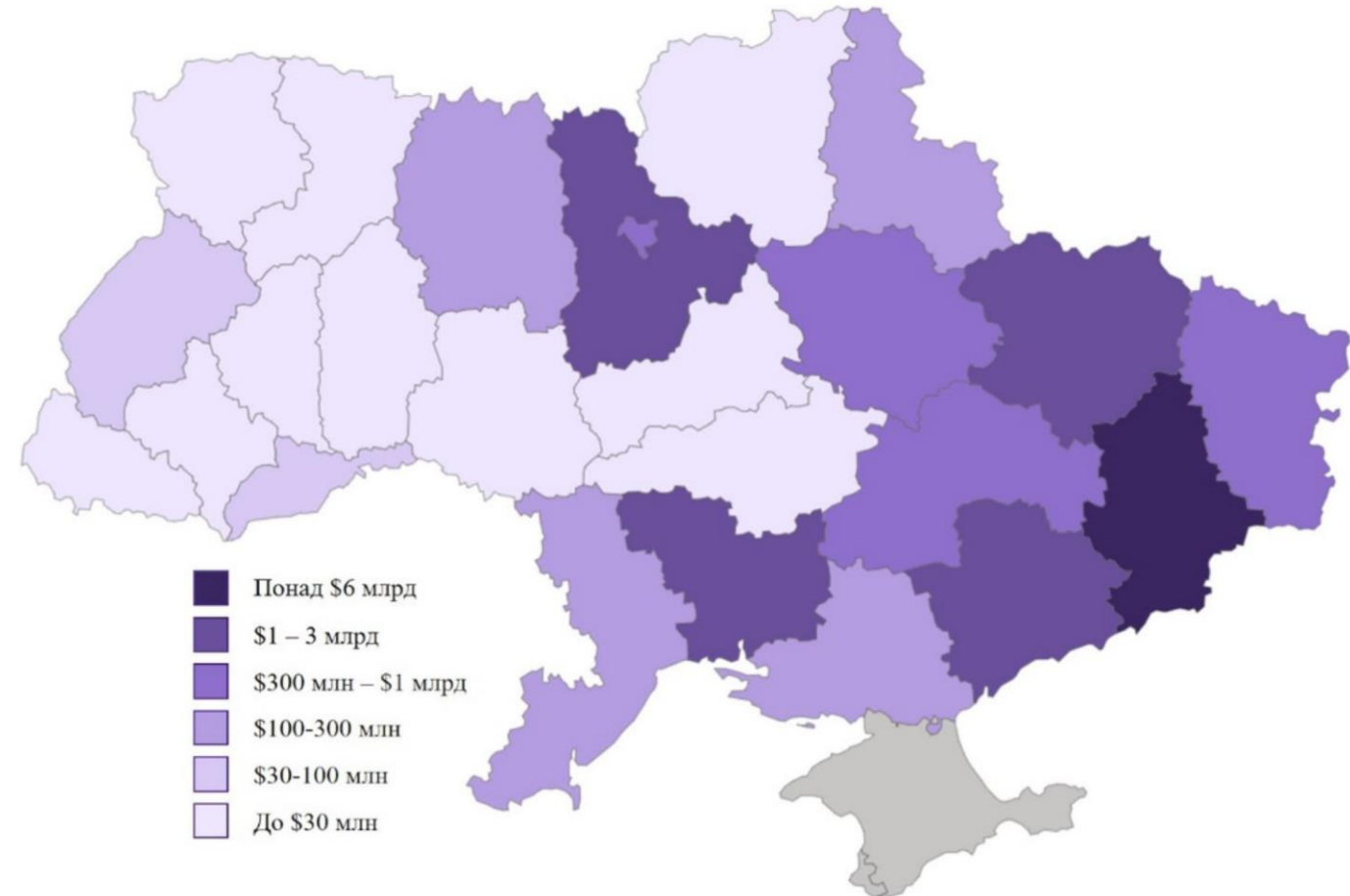
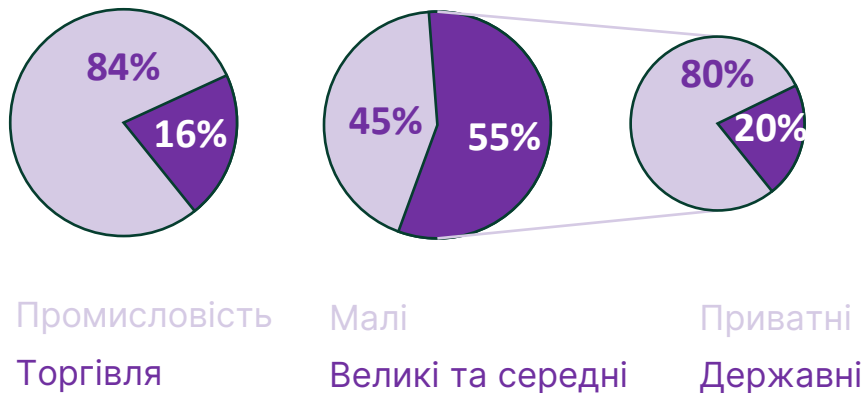

Оцінка прямих збитків бізнесу

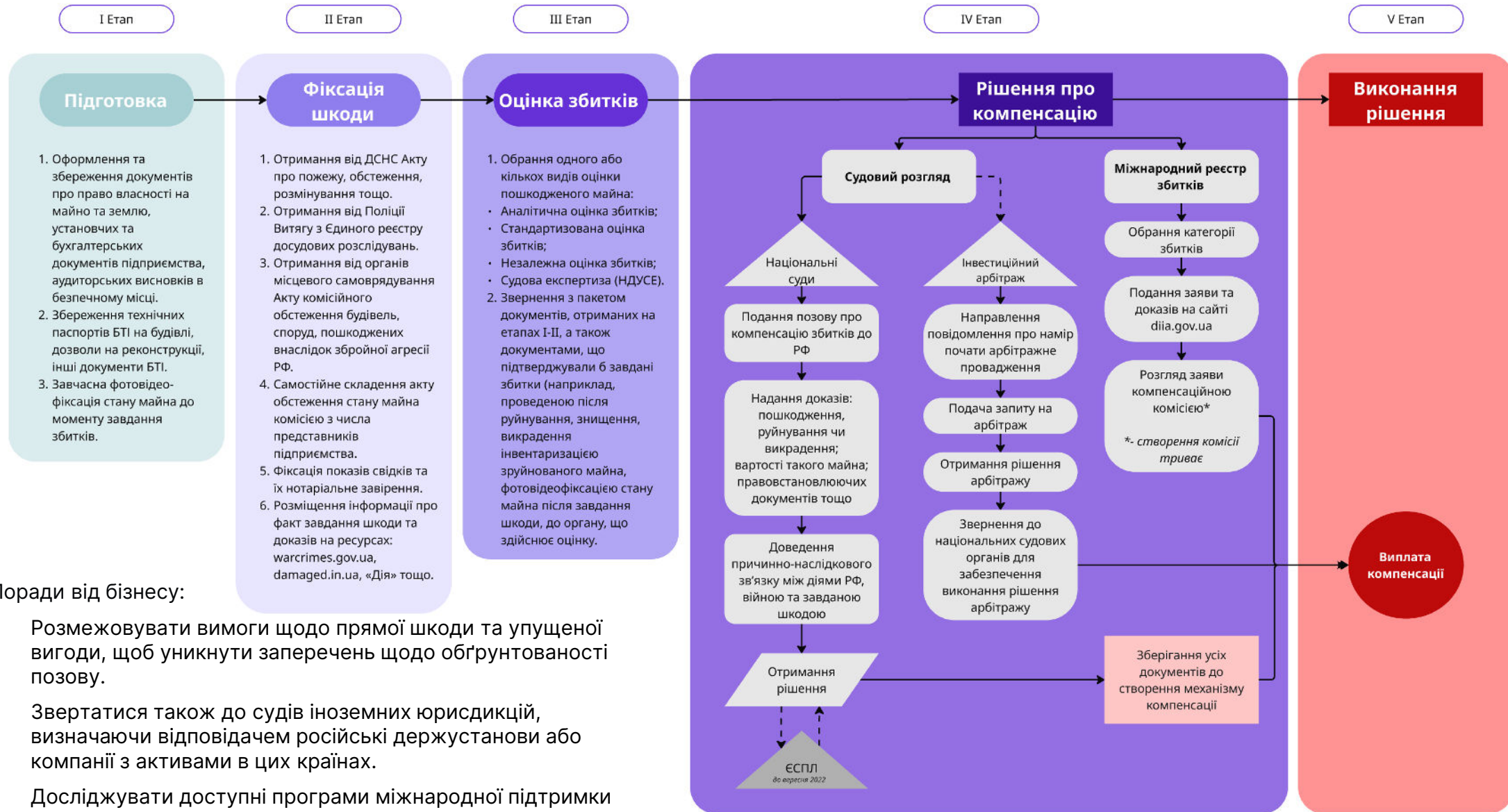
- Прямі збитки сектору промисловості і торгівлі за час з початку повномасштабного вторгнення сягнули \$17,5 млрд, згідно з даними RDNA4.
- Частина збитків бізнесу у звіті RDNA4 обліковується у секторах енергетики (\$20,5 млрд) та сільського господарства (\$11,2 млрд)
- Серед збитків сільського господарства 58% припало на машини та обладнання, 17% - на приміщення, ще 17% - на сировину та продукцію.

Оцінка прямих збитків у секторі промисловості і торгівлі за регіонами

Розподіл прямих збитків у секторі промисловості і торгівлі

Алгоритм дій для постраждалого бізнесу

Ключові рекомендації

1. Відповідальне ставлення бізнесу до воєнних ризиків

- Превенція ризиків (диверсифікація бізнесу, посилення фізичної безпеки)
- Тренінги для персоналу на випадок форс-мажорних ситуацій
- Страхування від військових ризиків
- Ретельне документування наслідків агресії
- Створення дієвих механізмів колективної підтримки на базі бізнес-асоціацій

2. Адресна підтримка постраждалого бізнесу

- Переформатування програми є-Робота на збереження існуючих робочих місць
- Розробка системи пільгових ставок військового збору та ЄСВ для прифронтових роботодавців
- Збільшення квоти на бронювання військовозобов'язаних працівників для критично важливих підприємств прифронтових регіонів, а також підприємств, що зазнали істотних фізичних збитків внаслідок російської збройної агресії

3. Спрощення доступу бізнесу до фінансування

- Ухвалення Закону про систему страхування воєнних ризиків, для сприяння диверсифікації механізмів страхування воєнних ризиків, посиленню ролі міжнародних інституцій у їх покритті.
- Надання державних гарантій для фінансування програм, що сприяють підвищенню безпеки і обороноздатності та енергетичній стійкості держави.
- Адаптація механізмів оцінки кредитних ризиків до умов воєнного стану.
- Збільшення лімітів та строків кредитування за програмою «Доступне кредитування 5-7-9%», пільгове кредитування для прифронтового бізнесу.
- Розвиток факторингу та фінансового лізингу.
- Підвищення рівнів фінансової грамотності підприємців, проведення тренінгів для підприємців щодо порядку оцінки і відшкодування збитків та залученню фінансування.

Журналістські розслідування

Дисклеймер. Будь ласка, майте на увазі, що журналістські розслідування можуть не враховувати всі можливі нюанси та бути необ'єктивними в певних випадках. Рекомендується ставитись з обережністю до отриманої інформації і не використовувати її для остаточних висновків без додаткового дослідження та перевірки фактів.

Топ-5 медіа за кількістю розслідувань про відбудову

НАШІ ГРОШІ

Загальні особливості журналістських розслідувань про закупівлі

- Із поживленням активності закупівель, почастишали і розслідування щодо порушень при відбудові.
- Найчастіші теми для матеріалів в медіа – можливі порушення при закупівлях, порушення кримінальних справ та винесення вироків по них.
- Інша тема для медіа – недосконалості процедур закупівель та шляхи їх виправлення. Ця тема має потенціал для подальшого розвитку.
- На фоні поступового підвищення конкурентності закупівель збільшується кількість повідомлень про оголошення тендерів під конкретного учасника або відхилення «непогоджених» заявок.

Топ-5 новин місяця по темі

29 травня НАШІ ГРОШІ

Укриття для ліцею в Одеській області за 65,6 млн грн коштом Євросоюзу зводитиме компанія зі справою про розтрату. За попередніми підрахунками, лише на десяти проаналізованих позиціях можливе завищення вартості перевищує 3 млн грн.

28 травня НАШІ ГРОШІ

Мерія Краматорська замовила відновлення будинку за 18,2 млн грн із цінами завищеними у 2 рази.

22 травня ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА

Для пошкодженого обстрілами, відбудованого і знову розбитого ліцею у Харківській області замовили укриття за 145 млн грн за завищеними цінами.

16 травня НАШІ ГРОШІ

Після публікації «Наших грошей» аудиторів виявили порушення в тендері на реконструкцію Миколаївської обласної дитячої лікарні за 596,4 млн грн і вимагають розірвати договір із ТОВ «Антарес-Буд».

14 травня НАШІ ГРОШІ

У Сумській області зведуть проти радіаційне укриття за 54,7 млн грн від Євросоюзу з арматури та бетону по вдвічі завищених цінах.

Моніторинг окремих напрямків

Охорона здоров'я

Освіта

Розмінування

- [На початку травня 2025 року](#), від початку повномасштабного вторгнення, Росія пошкодила більше 2300 медичних об'єктів: з них **2 020 – частково 1 984 (+36 за півтора місяці)** і ще **305 (+4 за півтора місяці)** – зруйновано повністю і не підлягають відновленню.
- Найбільших постраждали медичні заклади Харківської, Донецької, Миколаївської, Київської, Чернігівської, Дніпропетровської, Херсонської та Запорізької областей.
- За цей час, у різних регіонах України, **повністю відновлено 700 (+106 за півтора місяці) медзакладів і 312 (-58 за півтора місяці) – частково**. Загалом, вже більше тисячі відновлених медичних об'єктів можуть знову приймати пацієнтів.
- [Уряд виділив кошти на відновлення в Запорізькій та Харківській областях](#): 298 млн грн — на чотири проекти в Запорізькій області, зокрема 139 млн грн — на реконструкцію міської лікарні в Запоріжжі. Ще 598 млн грн спрямують на відбудову в Харківській області, з них 240 млн грн — на ремонт обласної лікарні.
- [На платформі DREAM](#) вже **873 об'єктів (+24)** у сфері охорони здоров'я, які знаходяться у стані реалізації – нове будівництво і капітальний ремонт.
- [Протягом травня 2025 року: 71 проєкт](#) із загальним бюджетом – 10,7 млрд грн (фінансове покриття – 14%). Найбільша к-сть проєктів – у Черкаській (12), Одеській (9) і Сумській (8) областях.

- З початку повномасштабного вторгнення статистика по пошкоджених і зруйнованих закладах освіти до 23 травня 2025 року:
 - заклади вищої освіти – 717 об'єктів (в т.ч. пошкоджені до 50% - 542, зруйновані понад 50% - 175)
 - заклади загальної середньої освіти (школи) – 2 121 об'єкт (в т.ч. пошкоджені до 50% - 1518, зруйновані понад 50% - 603)
 - заклади дошкільної освіти (ДНЗ) – 1 275 об'єктів (в т.ч. пошкоджені до 50% - 993, зруйновані понад 50% - 282)
- За цей час, у різних регіонах України, повністю відновлено та передано на баланс 83 закладів вищої освіти, 676 ЗСШ, 401 закладів дошкільної освіти.
- До кінця 2025 року заплановано відкриття близько 200 підземних шкіл у семи прифронтових областях – Харківській, Запорізькій, Миколаївській, Дніпропетровській, Херсонській, Чернігівській та Сумській.
- На платформі DREAM вже 2 727 освітніх об'єктів (+36), які знаходяться у стані реалізації – нове будівництво і капітальний ремонт.
- Протягом травня 2025 року: +113 проєктів із загальним бюджетом – 1,8 млрд грн (фінансове покриття – 7,7%). Найбільша к-сть проєктів – у Дніпропетровській (17), Закарпатській (16) та Київській (11) областях.

Гуманітарне розмінування України (дані станом на 31.05.2025)

- Станом на 27 травня 2025 року [в Україні сертифіковано 101 оператора протимінної діяльності](#): 93 — українські компанії, решта 8 — іноземні представництва.
- [ДСНС і HALO Trust підписали меморандум про співпрацю](#) в галузі розмінування та цивільного захисту.
- [ПРООН в Україні передала ДСНС 16 підводних дронів](#) і провела 8-денне навчання фахівців завдяки підтримці урядів Кореї, Франції та Нової Зеландії.
- [В Україні завдяки торгам вартість розмінування зменшилася у 25 разів](#): якщо раніше розмінування гектара землі оцінювали в 30–50 тис. дол. США, то зараз ціна становить від 1 500 до 2 000 дол.
- За держпрограмою компенсації розмінування с/г земель [фермерам вже повернули понад 2 тис. га](#). У травні закрито шість договорів на 626,7 га на майже 35 млн грн у Миколаївській, Харківській та Київській областях.
- [Перша українська машина дистанційного розмінування ГАРТ 5100 успішно пройшла випробування й сертифікацію](#). Вона вже працює в полях і здатна очищати понад 2 га на день. До кінця 2025 року планують виготовити 16 таких машин.

Обстежено: 206,5 тис. га (+ 2,5 тис. га)

Знищено > 231.3 тис. (+ 2,2 тис.)
вибухонебезпечних предметів

Очищено:

2,8 тис. км
залізниці

1,1 тис. км
автодоріг
(+7,4 км)

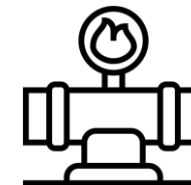
555,1 км ліній
електромере
ж
(+7,1 км)

516,3 га
лісів
(+6.5 км)

25,8 га
акваторій

88,7 км
газогонів
(+4.1 км)

Дякуємо за увагу!

Проект «Контроль витрат на відновлення України»

